

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

ÖZEL SAYI

BARIŞ İÇİN BİRAZ ÇABA

İnsanlığın yaşadığı en büyük felaketlerden birisi olan 2. Dünya Savaşı'nın başladığı 1939 yılından bu yana tam 62 yıl geçti. Ve biz yine barışı arıyor, barış istiyoruz. Dünyanın 20'yi aşkın bölgesinde şiddetli savaşlar ve çatışmalar yaşanıyor. Milyonlarca insan ırk, etnik ve dinsel düşmanlıklar nedeniyle evlerinden, köylerinden, yurtlarından sürülüyor. Dünyanın dört bir yanında insanlar sadece savaşlarda değil, savaş ve çatışmaların neden olduğu açlık, yoksulluk, tedavi edilemeyen hastalık ve şiddet nedeniyle yaşamlarını yitiriyorlar. Sona eren silahlı çatışma ve savaşların açtığı yaralar hala kanamaya devam ediyor, sorunların barışçıl yollarla ve hakça çözümü yerine, hala güçlü olan zayıfı eziyor ve milyonlarca insanın açlıkla mücadele ettiği bir dönemde dünya kaynaklarının önemli bir bölümü silahlanmaya ve savaşlara ayrılıyor.

**Bugün
1 Eylül 2001
Dünya Barış
Günü**

Savaş ve barış kavramıyla, insan hakları kavramı arasında doğrudan bir ilişki vardır. Savaş, kendisine saygı duyulması gerekmeyen "düşman" imajı üzerine kuruludur. Bu nedenle de tüm insanların onur ve haklar bakımından eşit olduğunu temel alan insan hakları kavramıyla bağdaşmaz. İnsan hakları ancak savaştan bir dünyada gerçekleşebilir. Her dönemde savaşın kaçınılmaz olarak varolacağı düşüncesi yanlıştır. Barış değişik kimliklerin, grupların, toplumsal birimlerin ve ulusların en uyumlu bir biçimde birarada yaşamalarının, sürekli gelişmenin, yoksulluk ve sefaletin giderilmesinin diğer adıdır. Bu nedenle savaş ve şiddet kültürü yerine barış kültürünün yerleştirilmesi zorunludur. Özgürlük, eşitlik, adalet ve dayanışma barış kültürünün temel unsurlarıdır.

Bugün 1 Eylül 2001 Dünya Barış Günü.

Filistin halkının tepesine bombalar yağıyor. Balkan halkları barış ve huzuru yakalayabilmiş değil. Çeçenler özgürlüklerini istiyor. Afrika halkları siyasi ve ekonomik çıkarlar uğruna birbirini boğazlamaya zorlanıyor. Öte yandan onlarca yıl süren savaşlar uluslararası silah ticaretini, bazı ülkelerin gelirlerini sürekli artırmakta, bir çok kişiyi ölçsüz ve sınırsız biçimde zenginleştirmektedir. Silah ticareti gayri ahlakidir. Bazı silahların (savaştan sonrada öldüren nükleer, kimyasal v.b. silahlar) üretilmesi faaliyeti işe bir cürüm sayılmalıdır.

Ülkemizde; 30 bin insanımızın ölümüne, binlerce insanımızın yaralanmasına ve sakat

kalmasına, yaklaşık 4 bin köyün boşaltılmasına, milyonlarca insanımızın evini, köyünü ve kentini terketmesine, ülkemizin önemli bir bölümünün olağan yönetimlerle tanışmamasına yol açan savaşın etkileri devam ediyor. Olağanüstü Hal uygulaması kaldırılmadı, boşaltılan köyler yerleşime açılmadı, göçe zorlananlar özgürce geri dönemiyor, uğranılan zararlar kısmen olsun karşılanmadı, siyasal suçları kapsayan genel bir af çıkarılmadı, savaş koşullarının yaygınlaştığı insan hakları ihlalleri ve özgürlük kısıtlamaları devam ediyor, Kürt Sorunu'nun çözümü yönünde somut ve önemli adımlar atılmış değil, sorunların hoşgörü temelinde ve demokratik yöntemlerle çözümü önündeki fiili ve yasal engeller kaldırılmadı. Bu yöndeki talepler, dün "terörle mücadele" adına bastırıldı, bu gün "siyasallaşmayı önleme" adına yargılanmadan mahkum ediliyor.

Bugün 1 Eylül 2001 Dünya Barış Günü.

Ülkemizde ve dünyada barışın sağlanması ve savaşın yıkıntılarının onarımı için sesimizi yükseltmenin, barışı haykırmanın, barış için bir şeyler yapmanın tam zamanı. Barış öteki soyları, dinleri, dilleri eşit statüde görebilen etnik, dinsel, dinsel ve kültürel çeşitliliğe saygılı bir bakış açısıyla yaşama geçirilebilir. Çeşitlilik içinde, çeşitliliği koruyarak yönetebilen devletler, demokratik devlet niteliğine hak kazanırlar. Geleceğimize, özgürlüklerimize sahip çıkalım.- Farklılıklarımızla eşit ve özgür yaşayalım.

**Bugün 1 Eylül 2001 Dünya
Barış Günü.**

**Barış, kardeşlik,
özgürlük; hemen
şimdi!**

Sen de barışa sahip çık

"ya polonyalı tanya,çekoslovak milan, yugoslav iva, fransız andrea,italyan sophia....Onlar savaşlarda bırakmadılar mı gençliklerini? Auschwitz'te üzerine gaz sıkılırken ne hissetti dersin Alman yahudisi Jene, Çingene levi? Stefan Zweig'i intahara sürükleyen,barışçıl avrupa düşünüyü yitirmesi değil miydi? Ya Vietnam, Mozambik, El Salvador, Angola, Etopya, Irak? Ya Bosna? Sırp, Hırvat ve müslüman çocuklar,kadınlar çok başka şeyler mi ister dersin yaşamak için? Ya Tunceli nin evleri yıkılan köylüleri.... Ya Liceli Süleyman? Doksan yıl boyunca mezarının dışına taşan bir karış toprağı bile dünyanın sonu gözüyle bakan Süleyman. Bir kamyonu yüklenip taşındığı İstanbulda, yani dünyanın sonunda, salt yabancı bir toprakta ölmek için acılarını sessizce içine gömen Süleyman'ı unuttun mu?" (Berat Günçikan)

Binlerce yıldan beri insanlığın düşmanı olan savaş hayaleti dünyada dolaşmaya devam ediyor. Savaşlarda ölen kadınların, çocukların acısını yüreğinizde hissetmiyor musunuz?

Yanı başımızda öldürülen insanların ,yarınsız bırakılan çocukların seslenişi gelmiyor mu size? **Barışa umut yetmiyor artık. Sende barışa sahip çık.**

" Kaporta elek gibi. Kurşunlar delip geçmiş. Münübüs pas rengi bir külçe olarak duruyor, içindekilerle birlikte yakılmış. Kopuk ayağın yanına yarısı yanmış, patlak bir bot konuluyor. İçinde kemik kırıntıları ve astarına yapışmış yanık insan derisi var.Belli ki bir süre önce kopuk ayakla iç içelermiş.....

Gerçekten de görüntü dehşet vericiydi.

Hangi çağdaydık? Hangi ülkedeydik? Kimdik, neydik, ne işimiz vardı burada? Gerçi istanbul dan başlayan, Ankara'dan Diyarbakır'a oradan Siirt'e uzanan yolculukta, adım adım dehşet verici bir katliam a doğru gittiğimiz çok belirgindi ama, insan bunu ancak gerçeğe yüz yüze gelince daha iyi anlıyordu." (Celal Başlangıç, Korku Tapınağı)

Bu anlatılanlar koltuğunuzda oturup korku filmi izlerken gördüğünüz görüntüler değil. Bu anlatılanlar bu coğrafya da yaşanmış savaşın sonuçları. **Bunların bir daha yaşanmaması için barışa sahip çık.**

'Karanlık bir köşebaşında lambaları söndürülmüş bir arabaya zorla sokulup,pis kokulu bir mendille gözleri kapatıldıktan sonra bir meçhulde sigaralarla yakılıp,elektrik telleriyle kavrularak öldürülen bu insanlara aldırılmıyorsunuz.....

O insanların anneleri, babaları,kız kardeşleri,karıları,yavukluları,ked erle ağlayarak ama bir ümit ışığını da hep içlerinde barındırarak polis karakollarını,mahkeme salonlarını, gazete binalarını,parti merkezlerini dolaşarak sevdiklerinin izini bulmaya,kendilerine yardımcı olacak birilerine ulaşmaya çalışacaklar.' (Ahmet Altan, Yeni yüzyıl gazetesi)

Ellerimizle gözlerimizi,kulaklarımızı ağzımızı kapatmaya devam mı edeceğiz. Hayır! Savaşı biliyoruz. Ve artık istemiyoruz. **Herkesi barışın kalıcılığı için çaba göstermeye çağırıyoruz.**

'Kardeşlerim ölüyor kalbimin doğusunda demişti Murathan Mungan. Batman a ilk kez savaş

koşullarında gitmişim. Tank ve cemse tekerlekleri altında harap olan Diyarbakır-Batman karayolundan gözlerimi ayırmadan varmışım kente. Orada kaldığım sayılı saatlerde,aklımda kalan tek anı savaşa inat Sason'dan getirilen ekşimsi elmaları ısırın insanlar olmuştu. Gözaltına almaları, kayıpları faili meçhulleri elma ısırıkları arasında anlatan insanların ölümü kanıksadıklarını ilk o zaman tanık oldum.'

(Müjgan Halis, Batman'da Kadınlar Ölüyor.)

Kaybolan her insanla sizinde insanlığınızdand, değerlerinizden onurunuzdan da bir şeyler kaybolduğunu hissetmiyor musunuz? **İnsanlar neredesiniz. Barışa sahip çık.**

'Televizyonda görüyorum asker annelerini, çok üzülüyorum. Devlet bir hak versin, bu eziyet bitsin,ne onların çocukları ölsün ne bizimkiler ölsün. Köyüme döneyim,

eziyet olmasın ... Herkese üzülüyorum. Hem ölüsünü görmedim, hem de bu kadar eziyet. Bölgede bize eziyet ediyorlar, buraya geliyoruz burada da eziyet ediyorlar. Bütün bu eziyete rağmen, bu eziyet üzerine biz yine barış istiyoruz. Bir sürü çocuklar var, benimki öldü bari başkasınınki ölmesin.' (Pazartesi dergisi)

Konuşmayacaksın, düşünmeyeceksin, varlığını haykırmayacaksın, kimliğinin ve dilinin peşine düşmeyeceksin, hatta korkacaksın ve susacaksın. Veya korku tapınaklarına hayır diyeceksin. Umutlarına geleceğine sahip çıkacaksın. **Barış umuttur barışa sahip çık.**

'İnsan kendi derdiyle meşgul, abuk sabuk şeylerle uğraşiyor İstanbul' da Buraya geldiğinde

yan masaya kulak kabarttığında öğreniyorsun ki, oradaki adamın 16 yaşında ki kızı göğüsleri kesilerek, tanklarla sürüklenerek öldürülmüş. Bunu duymak insanı çok rahat yaşayabileceği bir dünyayı hazırlamıyor.' (Teoman-Postexpress İstanbul Hakkari buluşması)

'Ey ölüm tacirleri ev yıkıcılar, sürgün ustaları.... Ey kardeşliğin süreğen kışı. Bir halkın onuruna yağın kar. Ey bahçemizdeki gergedan. Ey narcisus. Aşağılayan özveri.... Eşitlik zayıflık değil bilgeliktir. İyi olmaktan bu kadar korkmayın. Bir kez olsun sevgiyle bakmayı deneyin dünyaya. Hiçbir halk sonsuza dek efendi, hiçbir halk tutsak olarak yaşayamaz. **BARIŞ** hepimizi onurlu ve özgür yapacak tek olanaktır. Çıkarın

Bu toprakların

**eşitlik,
özgürlük,
demokrasi,
insan hakları için
barış'a
ihtiyacı var**

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ TUNALI HİLMİ CADDESİ 104/6 KAVAKLUDERE/ANKARA
TEL: 0 (312) 486 49 15-14 FAX: 0 (312) 425 95 47 <http://www.ihd.org.tr>

kulaklarınızdan körlüğün tıkaçlarını....' (Şükrü Erbaş-Bir gün ölmeden önce)

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ

Başlangıç Bölümü

"insanlık ailesinin bütün üyelerinin doğuştan sahip oldukları insanlık onurunu ve vazgeçilmez haklarını tanımak, yeryüzündeki özgürlük, adalet ve BARIŞIN temeli olduğundan,

.....
İnsanların zulüm ve baskı yöntemlerine karşı son bir çare olarak isyana başvurmaya zorlanmamaları için insan haklarının hukuk devletiyle korunması gerektiğinden,

.....

Genel Kurul,

Bu İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ni,.... bütün halklar ve uluslar için başarılması gereken ortak bir standart olarak ilan eder..."

HALKLARIN BARIŞ HAKKINDA DAİR BİLDİRİ

(Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 12 Kasım 1984 tarih ve 39/41 sayılı kararıyla onaylanmıştır.)

"Genel kurul,

Birleşmiş Milletlerin asıl amacının uluslararası barışı ve güvenliği sürdürmek olduğunu yeniden teyit ederek,

Birleşmiş Milletler Şartı'nda belirtilen temel hukuk prensiplerini akılda tutarak, Savaş insanoğlunun yaşamından silinmesi ve her şeyden önce dünya çapında bir nükleer maceranın önlenmesi konusunda bütün halkların iradesini ve bilincini ifade ederek, Savaşsız bir dünyanın, ülkelerin maddi anlamda ilerlemeleri ve gelişmeleri ile Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen insan haklarının ve temel özgürlüklerin uygulanması için öncelikli bir uluslar arası ön koşul olduğuna kanaat getirerek,

Nükleer çağda, insan uygarlığının korunması ve insanlığın idame ettirilmesi için öncelikli şartının dünyada devamlı bir BARIŞIN kurulması olduğunun farkında olarak, Halkların BARIŞÇIL bir yaşam sürdürmelerini sağlamanın her devletin kutsal bir görevi olduğunu kabul ederek,

- 1- Gezegenimizde yaşayan HALKLARIN KUTSAL BARIŞ HAKLARI BULUNDUĞUNU ilan eder.
- 2- HALKLARIN BARIŞ HAKKINI KORUMANIN ve bu hakkın uygulanmasını sağlamanın her DEVLET İÇİN TEMEL BİR YÜKÜMLÜLÜK OLUŞTURDUĞUNU beyan eder.
- 3- HALKLARIN BARIŞ HAKLARINI kullanmalarını sağlamanın, Devletlerin politikalarını her türlü savaş tehdidinin, özellikle nükleer savaş tehdidinin tasfiye edilmesine uluslararası anlaşmazlıkları Birleşmiş Milletler Şartı'na dayanarak barışçıl vasıtalarla çözmeye doğru yöneltmelerini gerektirdiğini vurgular.
- 4- Bütün devletleri ve uluslararası örgütleri, hem ulusal hem de uluslararası düzeyde gerekli tedbirleri alarak, HALKLARIN BARIŞ HAKKINI uygulamaya yardım etmek için ellerinden geleni yapmaya çağırır.

Bariş ekmek değildir belki Ama ekmek bariş'in yanında uyur....

Bir yol ayırımındayız

Üzerinde yaşadığımız coğrafyanın geleceğini belirleyecek tarihsel bir süreçten geçiyoruz. 15 yıllık topyekün savaş'ın bu topraklarda döktüğü kanın üzerinde yürüyoruz. Binlerce faili meçhul ve gözaltı kaybının fotoğrafları dönüyor etrafımızda. Evlerinden ve topraklarından zorla kopartılan insanlar açlık ve yoksulluklarının çaresini şehir çöplüklerinde arıyorlar artık. Çocuklar her gece düşlerinde mayına basan oyun arkadaşlarını görüyorlar.

15 yıl boyunca televizyon haberleri savaşta yitirilen bu toprakların insanların ölüm haberleri ve gözyaşları ile başladı. 15 yıl boyunca savaşa ayrılan kaynak büyüdü; sağlık, eğitim ve adalete ayrılan kaynak küçüldü. Biz savaşa kaynak ayırdıkça; acılarımız, gözyaşlarımız ve ölümlerimiz çoğaldı. İnsanlığımız azaldı.

Bir yol ayırımındayız

Topyekün savaştan topyekün bariş'a giden yolun başındayız.

Ya savaşa güç verip daha çok kan ve gözyaşı isteyeceğiz. Ya da bariş diyeceğiz ve insani değerlerimizi çoğaltacağız.

Ya şiddet ve onun kültürünün bizi teslim almasına izin vereceğiz, ya da çatışmalara neden olan sorunların demokratik ve eşitlikçi bir yaklaşımla çözümü savunacağız.

Bugün her zamankinden daha ulaşılabilir olan bariş için;

Türkiye toplumunun çoğulcu etnik ve kültürel yapısını kucaklayacak herkesin kendisini ifade edebileceği demokratik hukuk devleti için anayasa ve yasalardaki insan hak ve özgürlüklerini kısıtlayan maddeler özgürlükçü bir anlayışla yeniden düzenlemelidir.

Köylerinden ve topraklarından zorla göç ettirilen insanların koşulsuz olarak yaşam alanlarına dönmeleri sağlanmalıdır. Savaştan zarar gören insanların zararları tanzim edilmelidir.

Olağanüstü hal ve koruculuk uygulamasına son verilmelidir.

Kürt sorununun barişçil, eşitlikçi ve demokratik çözümü için anayasal düzenlemeler vakit geçirilmeksizin yapılmalıdır.

Anadilde eğitim-öğretim ve yayın yapılmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Ülkede kalıcı barişin sağlanması için ayrımsız bir genel af çıkarılmalıdır.

Ülke hızla ve istisna bölgeler bırakılmadan kara mayınlarından temizlenmelidir.

Faili meçhuller aydınlatılmalı ve sorumluları yargılanmalıdır.

evet
bir yol ayırımındayız

**Bariş istiyorsan
barişin yanında ol,.....**

İNSAN HAKLARI BÜLTENİ

**İHD Adına Sahibi: Hüsnü Öndül (Genel Başkan),
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Selahattin Esmer,
Genel Yayın Yönetmeni: İsmail Boyraz**

**İNSAN HAKLARI DERNEĞİ: Tunalı Hilmi Caddesi No: 104/4 Kavaklıdere/ANKARA
Tel: 0 (312) 425 95 47 7000 Adet Basılmıştır. ÜCRETSİZDİR.**